

Sporočilo za javnost

Luxembourg, 15. marca 2018

Po mnenju revizorjev EU ima shema osnovnega plačila inherentne omejitve

Shema osnovnega plačila za kmete, ki je bila uvedena leta 2015 v okviru reforme skupne kmetijske politike iz leta 2013, ima inherentne omejitve, je v svojem novem poročilu ugotovilo Evropsko računsko sodišče. Revizorji so zaključili, da je shema operativno na pravi poti, vendar ima le omejen vpliv na poenostavitev, ciljno usmerjanje in konvergenco ravni pomoči.

Namen sheme osnovnega plačila je zagotoviti osnovno dohodkovno podporo za kmete in s tem prispevati k trajnostni proizvodnji hrane v EU brez izkrivljanja proizvodnih odločitev. Z letnimi odhodki približno 18 milijard EUR, ki so dodeljeni približno štirim milijonom kmetov, je to največja shema dohodkovne podpore za kmete v EU.

Eno od vodilnih načel reforme skupne kmetijske politike iz leta 2013 je bila poenostavitev, vendar so kompleksna pravila o shemi osnovnega plačila in upravičenih zemljišč vključevala številne možnosti in izjeme, so ugotovili revizorji EU. Pravila, ki so jih izbrale države članice, so včasih še povečale kompleksnost in breme za nacionalne uprave, nekaterim kmetom pa omogočila, da dosežejo nepričakovane dobičke.

Z reformo so bile razširjene kategorije zemljišč, za katera se lahko plača podpora, saj so imele države članice različne pristope k opredelitvi ključnih pojmov, kot sta kmetijsko zemljišče in kmetijska dejavnost, da bi podporo lahko bolje usmerile na aktivne kmete. To pa je lahko bil tudi vzrok za velike probleme pri izvajanju sheme. Izbire držav članic so imele velik vpliv na stopnjo prerazporeditve podpore in kmetje so lahko v nekaterih primerih obdržali posebej visoke ravni podpore, ki so izhajale iz prejšnjih ravni subvencij. Ker je shema osnovnega plačila pomembno povezana s površinami, ne z dohodki, imajo velike kmetije od nje večjo korist, so v poročilu zapisali revizorji EU.

„Shema osnovnega plačila je za mnoge kmete pomemben vir prihodkov, vendar ima inherentne omejitve,“ je dejal član Evropskega računskega sodišča João Figueiredo, pristojen za poročilo. „Ne upošteva tržnih pogojev, rabe kmetijskih zemljišč ali posameznih okoliščin kmetijskega gospodarstva in ne temelji na analizi skupnega dohodkovnega položaja kmetov.“

Kontrolni sistemi obiskanih držav članic so močno ublažili tveganje nepravilnega izračunavanja, plačila pa na splošno niso vsebovala pomembnih napak. Vendar so bile v nekaterih primerih vrednosti pravic netočne, izračunane samo začasno ali na podlagi ocen. Komisija je državam članicam zagotovila obsežne smernice, čeprav ni mogla vedno zagotoviti, da so se pravila dosledno uporabljala, manjkale pa so ji tudi pomembne informacije o spremljanju.

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega sporočila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče. Celo poročilo je na voljo na www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – uradni govorec

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – tiskovni predstavnik

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

V zvezi s trenutno shemo osnovnega plačila (ki se bo uporabljala do leta 2020) Sodišče Komisiji izreka več priporočil glede dodeljevanja in izračunavanja pravic sheme osnovnega plačila, obravnave ključnih kontrol nacionalnih plačilnih agencij, sistemov Komisije za razširjanje informacij med državami članicami in vloge nacionalnih certifikacijskih organov.

Za obdobje po letu 2020 Sodišče priporoča, naj Komisija analizira dejavnike, ki vplivajo na dohodke vseh skupin kmetov, njihove potrebe po dohodkovni podpori in vrednost javnih dobrin, ki jih zagotavljajo kmetje, ter od začetka poveže predlagane ukrepe z ustreznimi operativnimi cilji in izhodišči, s katerimi se bo lahko primerjala smotrnost podpore.

Pojasnila za urednike

Shema osnovnega plačila se uporablja v Belgiji, na Danskem, v Nemčiji, na Irskem, v Grčiji, Španiji, Franciji, na Hrvaškem, v Italiji, Luksemburgu, na Malti, na Nizozemskem, v Avstriji, na Portugalskem, v Sloveniji, na Finskem, Švedskem in v Združenem kraljestvu. V preostalih državah članicah, ki so se EU pridružile leta 2004 oziroma 2007, se uporablja podobna, a prehodna shema, in sicer shema enotnega plačila na površino.

Posebno poročilo št. 10/2018 – Shema osnovnega plačila za kmete je operativno na dobri poti, a ima omejen vpliv na poenostavitev, ciljno usmerjanje in konvergenco ravni pomoči – je na voljo na spletišču Sodišča (eca.europa.eu) v 23 jezikih EU.